

ATKRIŠANA UN AIZLŪGŠANAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 32:1–6; Ps. 115:4–8; Jes. 44:9, 10; Rom. 1:22–27; 2. Moz. 32:7–32; Jes. 53:4.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Mozus griezās atpakaļ pie Tā Kunga un sacīja: ‘Ak, šī tauta ir darījusi lielu grēku, tā sev taisījusi dievu no zelta. Bet nu piedod viņiem viņu grēkus; un, ja ne, tad izdzēs mani no Savas grāmatas, ko Tu esi rakstījis” (2. Moz. 32:31, 32).

Mozus bija prom no Israēla nometnes tikai 40 dienas, un kas tur tikmēr notika? Dieva tauta bija novērsusies no Viņa un pielūdza cilvēku darinātu elku – zelta teļu. Kā viņi varēja izdarīt kaut ko tādu – pēc tik daudzām varenām zīmēm, pārdzīvojumiem un brīnumiem?

Atbilžu varētu būt daudz, un, iespējams, tajās visās ir kāda patiesība. Vai cilvēki nesaprata, kas patiesībā ir Dievs? Vai spēcīgo pieredzi ar Dievu aizēnoja viņu miesiskās un grēcīgās vēlmes? Vai viņi nenovērtēja, ko Dievs bija darījis viņu labā, uzskatot par pašsaprotamu? Vai viņu izpratne bija aptumšota, ikdienas rūpju un vecās grēcīgās domāšanas sabojāta? Vai viņi vienkārši bija nepateicīgi par Dieva žēlsirdīgo rīcību viņu labā? Varbūt viņi paspēja aizmirst Dieva varenos darbus (Ps. 106:13, 21–23)? Vai arī tajā visā varētu vainot Ārona neveiksmīgo vadību? “Tas Kungs ļoti dusmojās arī uz Āronu un gribēja viņu izdeldēt” (5. Moz. 9:20).

Lai kādi būtu šīs briesmīgās atkrišanas iemesli, kādu mācību mēs varam no tā gūt ne tikai par cilvēku grēcīgumu, bet arī par Dieva žēlsirdīgo milestību pret cilvēkiem, neskatoties uz viņu grēcīgumu?

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 13. septembrī.

Neveiksmīga vadība

Dievs aicināja Mozu pavadīt laiku kopā ar Viņu. Četrdesmit dienas un četrdesmit naktis Mozum varēja būt īss periods, bet israēliešiem tas šķita garš, pārāk garš. Viņu redzamā vadītāja nebija klāt. Viņi zaudēja orientāciju, kļuva nepacietīgi, bailīgi un nedroši. Viņi gribēja, lai viņiem būtu redzams dievs, kas viņus vadītu, “dievi”, kurus viņi visu mūžu bija redzējuši elku pielūgsmes pilnajā Ēģiptē.

Izlasī 2. Moz. 32:1–6. Kā Ārona vadība varēja piedzīvot tik katastrofālu neveiksmi?

Ārons nenovaldīja situāciju. Viņam neizdevās izdarīt to, kas bija pareizi. Tā vietā, lai uzticētos Kungam, viņš salūza tautas vairākuma priekšā. Cilvēki pieprasīja neiedomājamo: “Celies un darini mums kādu dievu, kas būtu mūsu priekšā” (2. Moz. 32:1), un viņš piekrita.

Cilvēki labprāt deva zeltu, lai izveidotu elku, un Ārons viņus ne tikai neapturēja, bet arī aicināja ziedot. Tad viņš piedalījās šī viltus dieva veidošanā, un tauta paziņoja: “Šis ir tavs dievs, Israēl, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes” (2. Moz. 32:4). Cik grēcīgi, ļauni un tuvredzīgi! Viņi tikko bija safabricējuši šo elku un pēc tam paziņoja, ka šis elks ir par viņiem gādājis. Vai nav pārsteidzoši, cik ļoti grēcīgas tieksmes var sagrozīt domāšanu un rīcību? Cilvēki cildina savus darbus, un šajā procesā viņu cilvēcība un tikumība tiek pazemota.

“Tādā kritiskā situācijā bija nepieciešams kāds stingrs un bezbailīgi drošs vīrs, tāds, kas attiecīgā brīdī spētu pareizi izšķirties un rūpētos par Dieva godu vairāk nekā par ļaužu labvēlību, personisko drošību vai pat dzīvību. Taču tābrīža Israēla vadonim nebija šāda rakstura. Ārons tikai nedaudz protestēja, un viņa svārstība un nenoteiktība šajā krīzē tos darīja tikai vēl uzstājīgākus. Satraukums pieauga. Šķita, ka ļaudis pārņem akls neprāts, un, kad tautas lielākā daļa pievienojās atkrišanai, tikai daži palika uzticīgi savai derībai ar Dievu. Ārons baidījās par savu drošību, un tā vietā, lai cēli nostātos par Dieva godu, viņš padevās pūļa prasībām.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 316., 317. lpp.)

Kā Ārons kā vadītājs varēja būt tik vājš? Kā Ārons savā sirdī varēja mēģināt attaisnot savu briesmīgo rīcību? _____

Elkdievība un ļaunums

Izlasi 2. Moz. 32:6. Kur viņus ātri noveda elkdievība? (Sk. arī Ps. 115:4–8; Ps. 135:15–18; Jes. 44:9, 10.) _____

Zelta teļš atgādināja ēģiptiešu vēršu dievu, ko sauca par Apisu, vai govju dievu, sauktu par Hatoru. Tas bija klajš pirmā un otrā baušļa pārkāpums (2. Moz. 20:3–6). Šis pārkāpums nevarēja palikt nesodīts, jo tas atklāti pārtrauca viņu attiecības ar dzīvo Kungu. Tā vietā, lai pielūgtu savu Radītāju, israēlieši pielūdza pašu radītu tēlu, kas nevarēja redzēt, dzirdēt, runāt, rūpēties, mīlēt vai vadīt.

Radīšanas kārtība tika apgriezta: tā vietā, lai saprastu, ka viņi ir radīti pēc Dieva tēla, viņi tagad paši radīja dievu, pat ne pēc sava tēla – kas jau būtu bijis pietiekami slikti –, bet gan pēc dzīvnieka tēla. Vai tas vispār bija dievs, kam viņi gribēja kalpot? Šī bija liela apgrēkošanās pret Kungu (Jes. 31:7; Jes. 42:17).

Kā atkrišana ar zelta teļu atspoguļo to, kas rakstīts Rom. 1:22–27? _____

Elkdievība noliedz teoloģisko izpratni, ka Dievs ir Dievs un cilvēks ir cilvēks. Elku pielūgšana izdzēš plaisu starp Dievu un cilvēku (Sal. pam. 5:2) un sarauj saikni ar Viņu. Neatkarīgi no tā, vai elkdievība ir klaja un atklāta vai kaut kas apslēpts sirdī, tā ātri sarauj mūsu attiecības ar Kungu un ved pa lejupejošu morāles spirāli. Tāpēc nav jābrīnās par to, ko viņi darīja nākamajā dienā: pēc upurēšanas elkiem viņi sāka dzīres, ko Elena Vaita raksturoja kā “Ēģiptes elku pielūgšanas svētku atdarinājumu” (“Sentēvi un pravieši”, 320. lpp.).

Cilvēki ir ģēniji, kad jāizdomā savi elki. Viņi rada savus dievus, kas jau ir pietiekami slikti, bet tad viņi iet un kalpo šiem dieviem. Radītājs tiek aizstāts ar lietām, un tas agri vai vēlu noved pie morāles lejupslīdes.

Kā mūsdienās cilvēki pielūdz radību, nevis Radītāju? _____

Sabojājot sevi

Izlasi 2. Moz. 32:7, 8. *Kāpēc Dievs sūtīja Mozu atpakaļ uz Israēla nometni?* _____

Pievērsoties šim elkam, israēlieši gatavojās aiziet no patiesā Dieva, no Tā, kurš viņus bija izglābis no Ēģiptes. Kungs uzvēla vainu viņiem, sakot, ka viņi ir “sabojājuši sevi” (2. Moz. 32:7, NKJV) – viņi pat sāka domāt, ka šī statuja viņus ir izglābusi no Ēģiptes! Tas bija tiešā pretrunā tam, ko Dievs viņiem bija teicis (2. Moz. 20:2). Dieva klātbūtnes un vareno darbību noliegšana bija nopietna lieta. Viņu domāšana un jūtas bija izkropļotas un pilnībā sabojātas.

Pravietim Ecēhiēlam elkdievība bija visu Dieva ļaužu postu pamatā, un no turienes izriet arī visi citi grēki (sk., piem., Ec. 8:1–18, Ec. 20:1–44, Ec. 22:1–12). Mēs bieži brīnāmies, kāpēc senie ticīgie bija tik naivi un nelabojami, pielūdzot dažādus cilvēku radītus elkus. Mēs esam pilnīgi pārliecināti, ka mēs nekad neko tādu nedarītu. Vai tiešām esam brīvi no elkiem? Mūsdienu elkiem var būt dažādas formas un veidi, tomēr tiem visiem līdzīga ir pievilcība.

Elks ir kas tāds, kas aizstāj Dievu, un, lai gan mēs zinām, ka tas nav pareizi, mēs to joprojām pielūdzam, bieži vien atkārtoti. Tas aizrauj mūsu iztēli, pieķeršanos, laiku un prātu vairāk nekā Dievs. Tas pat var paverdzināt mūsu domāšanu. Patiesībā mēs kļūstam par to, ko mēs redzam, un mēs nepacelsimies augstāk par “dievu”, kuram kalpojam.

Ja Dievs nav jūsu dzīves centrā, tad Viņa vietu aizpildīs citi dievi. Ja mēs nebaudīsim un neizkopsim Dieva dzīvo klātbūtni, mēs veltīsim savu dzīvi kaut kam citam. Elki, ar ko cilvēki aizstāj Kristu, var būt ļoti dažādi: lepnums, egocentrisms, nauda, vara, sekss, pārtika, TV, narkotikas, alkohols, netīras domas, pornogrāfija, izpriecās, darbs, sports, ģimene, videospēles, filmas, iepirkšanās, idejas, politika, mūzika, amats, tituli, atzīmes un tā tālāk. Saraksts ir bezgalīgs.

Mēs šajā ziņā esam ļoti radoši un talantīgi. Visu, kas ir labs, skaists un jēgpilns, iespējams pārvērst par elku. Elku pielūgšana ir ārkārtīgi bīstama, jo tā pārveido mūsu personību, mūsu domāšanas veidu, mūsu pieķeršanos un mūsu sociālo dzīvi. Tā maina mūsu identitāti un aizstāj patiesas personiskās attiecības ar tukšām un galu galā bezjēdzīgām mijiedarbībām, kas galu galā nevar mūs glābt.

Dieva taisnās dusmas

Izlasi 2. Moz. 32:9–29. Kāda bija Mozus reakcija uz Dieva draudiem iznīcināt Israēlu?

Kamēr Mozus vēl atradās Sinaja kalnā, Dievs teica, ka Viņš iznīcinās nemierniekus un padarīs Mozus pēcnācējus par lielu tautu. Bet tas nebija tas, ko Mozus vēlējās. Tā vietā viņš lūdza Kungu, norādot, ka israēlieši nebija Mozus tauta, bet gan Dieva tauta. Ne jau viņš, Mozus, bija tos izvedis no Ēģiptes, bet gan Dievs to bija paveicis ar Saviem varenajiem darbiem. Un tā Mozus lūdza Dievu, uzsverot Viņa agrinos solījumus tēviem. Mozus patiesi darbojās kā aizbildnis starp Dievu un cilvēci.

Pēc tam, kad “Kungam kļuva žēl tā ļaunuma, ko Viņš Savai tautai bija gribējis darīt” (2. Moz. 32:14), Mozus atgriezās pie viņiem. Atšķirībā no iepriekšējās reizes (2. Moz. 34:29, 30), šoreiz nekas nav teikts, ka Mozus seja būtu spīdējusi no Kunga klātbūtnes. Seja droši vien atspoguļoja viņa dusmas.

“Un notika, kad viņš tuvojās nometnei, viņš ieraudzīja teļu un dejošanu; tad Mozus iekaisa dusmās, izmeta plāksnes no savām rokām un sasita tās kalna pakājē” (2. Moz. 32:19). Dekalogu saturošo akmens plāksņu sasišana bija ārēja pazīme, kas liecina par tā satura salaušanu. Dievs sarāja Mozu par to, bet vēlāk Viņš pavēlēja Mozum izgatavot divas plāksnes, lai aizstātu “pirmās plāksnes, kuras tu esi sasitis” (5. Mozus 10:2, NKJV). Pats Dievs pārrakstīja pavēles.

Mozus asi pārmeta Āronam par padošanos tautas prasībām. “Ko šī tauta tev ir darījusi, ka tu esi ļāvis nākt tik lielam grēkam pār viņiem?” (2. Moz. 32:21) Ārons mēģināja attaisnot savu pārkāpumu, (1) vainojot citus, un (2) ar burvestības palīdzību: “Es tās iemetu ugunī; un tā tapa šis teļš” (2. Moz. 32:24). Situāciju vēl vairāk pasliktināja tas, ka pašu Āronu Dievs iepriekš bija ļoti pagodinājis ar daudzām privilēģijām, tostarp iet kalnā kopā ar Mozu un 70 vecajiem (2. Moz. 24:1).

Cik tumša ironija! Apgalvojot, ka noticis brīnums, Ārons gribēja piemānīt savu brāli (pievērsiet uzmanību, kā viens grēks noved pie nākamā – šajā gadījumā elkdievība pie meliem). Tomēr Mozu nevarēja piemānīt, jo viņš redzēja, cik mežonīgi tauta uzvedās. Negatīvās sekas bija acīmredzamas, un Mozum sacelšanās bija jāpārtrauc nekavējoties.

Ko šim stāstam vajadzētu mums mācīt par aizlūgšanu spēku? Par ko tev šobrīd būtu jālūdz?

Aizlūgšanas

Izlasi 2. Moz. 32:30–32. Cik tālu Mozus gāja savās aizlūgšanās par grēciniekiem? _

Tautas sacelšanās dēļ israēliešu nometnē notika briesmīgas lietas, tostarp bija jāpie-dzīvo daudzu cilvēku nāve (2. Moz. 32:28). Nākamajā dienā Mozus paziņoja ļaudīm: “Jūs esat lielu grēku darījuši; tagad es kāpšu augšup pie Tā Kunga, varbūt es varēšu izlūgties jums piedošanu” (2. Moz. 32:30).

“Mozus griezās atpakaļ pie Tā Kunga un sacīja: ‘Ak, šī tauta ir darījusi lielu grēku, tā sev taisījusi dievu no zelta. Bet nu piedod viņiem viņu grēkus; un, ja ne, tad izdzēs mani no Savas grāmatas, ko Tu esi rakstījis.’” (2. Moz. 32:31, 32)

Nav brīnums, ka Mozus tiek saukts par Kristus attēlu! Pateicoties viņa aizlūgšanām par grēciniekiem un gatavībai ziedot savu dzīvību šo cilvēku dēļ, viņš noteikti domāja, ko Kristus darīs mūsu visu labā. Cik priekšzīmīga līdzjūtība pret pārkāpējiem! Viņš demonstrēja savu pilnīgo ziedošanos Tam Kungam un savu uzupurīgo mīlestību pret cilvēkiem. 2. Mozus grāmatā nav norādīts, cik ilgi Mozus šajā konkrētajā laikā atradās kopā ar Kungu kalnā, bet 5. Mozus grāmata atklāj, ka šoreiz viņš Sinaja kalnā uzturējās 40 dienas (skat. 5. Moz. 9:18).

2. Mozus grāmatā 32:32 vārds, kas tulkots kā “piedot”, ir no darbības vārda, kura pamatnozīme ir “nest”, piemēram, Jes. 53:4 (par Jēzu): “Tiešām, Viņš ir nesis mūsu bēdas” (NKJV). Tas ir tas pats darbības vārds, kas 2. Mozus grāmatā 32:32 ir tulkots kā “piedot” un Jes. 53:4. Cik spēcīgs ieskats pestīšanas un piedošanas procesā un cik dārgi Dievam maksāja mūsu glābšana!

Patiešām, Mozus lūdza To Kungu “nest” cilvēku grēkus, ko Viņš, kā zināms, darīja pie krusta tūkstošiem gadu vēlāk. 2. Moz. 32:32 ilustrē ne tikai aizstāšanas/izpirkšanas patiesību, bet arī pašu izpirkšanas veicēju – Dievu.

Šis teksts parāda, kā nāk piedošana. Dievs Kristū nesa mūsu grēkus – tas ir vienīgais veids, kā mēs varējām saņemt piedošanu. Cik spēcīga pestīšanas plāna izpaušme un pierādījums mums un kosmosam par to, cik Dievam maksāja mūsu glābšana!

Mozus lūdza pašu Dievu uzņemt cilvēku grēkus, un galu galā Jēzū Viņš tā arī izdarīja. Kā mēs varam aptvert šo apbrīnojamo patiesību? Ko tas mums stāsta par Dieva mīlestību pret kritušo cilvēci? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Elkdievība pie Sinaja” (315.–327. lpp.).

Šīs nedēļas tēmā īpaša uzmanība pievērsta Dieva darbam ticīgajos. Kungs var mūsos paveikt “daudz vairāk par visu, ko lūdzam vai saprotam” (Ef. 3:20). Mums nevajadzētu koncentrēties uz sevi un apmierināt savas personīgās vēlmes, jo tas noved pie elkdievības. Tā vietā mūsu uzmanībai vajadzētu būt pievērstai Dievam un Viņa spēkam. Viņš dod spēku, kas ved uz jaunu un uzvarošu dzīvi (Fil. 4:13; Jūd. 1:24, 25).

“Sodu par grēku pieprasīja taisnība un ne mazākā mērā arī mīlestība. Dievs ir ne tikai Savas tautas Valdnieks, bet arī Sargs. Viņš izdeldē tos, kas apņēmušies sacelties, lai tie neievestu postā arī citus. Saudzēdams Kaina dzīvību, Kungs pasaulei rādīja, kādas ir sekas, kad grēku atstāj nesodītu. Ar savu dzīvi un mācību tas uz saviem pēcnācējiem atstāja tādu iespaidu, ka tie nonāca pilnīgā samaitātībā, kas prasīja visas pasaules iznīcināšanu Plūdus. Pirmsplūdu laikmeta cilvēces vēsture rāda, ka ilgs mūžs grēciniekam nav svētība. Dieva lielā pacietība viņu ļaunumu nespēja savaldīt. Jo ilgāk cilvēki dzīvoja, jo ļaunāki tie kļuva.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 325. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Vairāk pakavējieties pie jautājuma pirmdienas pētījuma beigās. Kādos veidos mēs varam pielūgt pašu radību, nevis Radītāju? Piemēram, kā mēs varam censties būt labi zemes pārvaldnieki un censties aizsargāt vidi, nepielūdzot to un nepadarot to par elku?*
2. *Situācijas smagumu var noteikt pēc darbības sekām un rezultātiem vai pēc tā, cik nopietna ir reakcija uz notikumu. Kāpēc Mozus pavēlēja sodīt ar nāvi tos, kuri turpināja sacelšanos pret Dievu un Viņa mācību, stūrgalvīgi atsakoties nožēlot grēkus?*
3. *Kāpēc aizvietojošā izpirkšana ir vienīgais pareizais izpirkšanas modelis? Kādēļ jebkura izpirkšanas teorija, kas noliedz vai mazina evaņģēlija aizvietojošā principa pamatu, ir smaga teoloģiska kļūda? Izlasi 1. Pēt. 2:24. Kā tas spēcīgi atklāj ideju par Jēzu kā mūsu aizstājēju?*